

Iktatószám		Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Osztályozás
		Szerző		Tárgy
		Cím <i>A Lánchid alapozási munkái.</i>		Hely
		Forrás: <i>Közmunka</i>		Idő
Bp.	1914	VII/19	(Köt. v. füz.)	Személy
(Hely)	(Idő)			

A Lánchid alapozási munkái.

Zsigmondy Béla tagtársunk és a Roessemann-Kühnemann-cég szíves meghívására f. hó 15-én délután mintegy 40 tagtársunk tekintette meg a folyamatban lévő Lánchid pillérmegerősítő alapozási és helyező munkáit, Szánthó Ödön miniszteri tanácsos, Pischinger Gyula építési felügyelő, Zsigmondy Béla vállalkozó mérnök, Zsigmondy Dezső mérnök és Rappesberg vállalati főmérnök urak kalauzálása és szakszerű ismertetése mellett.

Az újjáalakítandó Lánchid nagyobb teherbírása és ennek folytán erősebb lánc- és pályaszerkezete folytán a parti pillérek igen lényeges megerősítése vált szükségessé.

Ennek megoldásaként a pesti és budai hídfők jobb- és baloldalán cca 5—5000 m³ tömegű beton testeket építettek, összesen tehát 20.000 m³-t, melyeket a régi hídfő falazattal szerves kapcsolatba hoztak. A munka végrehajtásának folyamata a következő:

A régi hídfők jobb- és baloldalán 3—3 caissonot süllyesztettek le, melyeknek mérete egyenként 13 m. hosszú és 5 m. széles. Ezen caissonok a régi faltól cca 5 m. távolságban a 0-víz alatt átlag 8—9 m.-re süllyesztettek le, (a régi ellenfal —5 m. mélyre van alapozva) az ellenfal előtti homlok rész pedig a Roessemann-Kühnemann-cég által szállított Ransom szádfallal zárattott el.

A pneumatikus alapozás a közismert ikerzsilipelőkkel történt, de láttunk egy svájci típusú egyzsilipes berendezést is, melynél az egész zsilipkamra kiürítése egyszerre történik, s bár ezáltal bizonyos

tekintetben nagyobb sűrített levegő veszteség áll elő, ezzel szemben azonban az anyagtermelés, illetve kiürítés kiadósabb.

Átlagosan 1½ athm. túlnyomással dolgoztak és így a munkakamrában lévő 10—12 munkás 6 órai munkaidőt tölt a caissonban. A napi haladás a cca 70 m² területi caissonokban átlag 0.25 m² volt.

Rendkívül megnehezítette és nagy óvatosságra készítette a munka vezetését a régi háromsoros szádfal darabokban való felállítás. Mai fogalmaink szerint hasonló szádfal már el sem volna képzelhető. Átlag 50/50 cm. erős tölgyfagerendák voltak ezek, szorosan egymás mellé verve, természetesen nutolás nélkül. És még ezen rendkívüli méretű cölöpök között is nem egyet láttunk, melyeknek végén a rendkívül erős vassaruk eltörtek és a cölöp vége teljesen felhajlott. E szádfalat cca 70 cm.-es darabokra fűrészelve, vagy ha éppen a caisson éle alá került, apró darabokra vágva hozták a felszínre.

A caissonok egymás mellett cca 15—20 cm. távolságra süllyesztettek és a befejezett süllyesztés után a két-két caisson közötti rés egy cca 1 m. átmérőjű, kulszerű u. n. dugóval tömtek el. Ez a dugó félig az egyik, félig a másik caisson testébe hatol, lefelé pedig a munkakamra födelébe, illetve oldalába, úgy, hogy bebetonozása után a két caisson közötti hézagot teljesen vízmentesen zárja.

A hídfő meletti 3—3 caissonnal és a homlok előtti szádfallal egy teljes vizzáró gyűrűt állítottak elő, úgy, hogy ezután a süllyesztett falazat és régi hídfő közötti cca 5 m. széles sáv már egyszerű kézi szivattyúzás mellett kiemelhető és bebetonozható lesz. A hídfő mindkét oldalán

ezenkívül 3—3 vasbeton bordát építettek, melyeknek feje a régi falazatba fecskedarku csapolással kapaszkodnak és a caissonnal épített körülzáró gyűrű és a régi falazat között szerves kapcsolatot létesít. Ezen bordák egyenkénti szélessége cca 2 m. A két hídfő tehát jobbról-balról mintegy 10 m. széles betonfalal erősítettetett meg.

Az egész munkavezetésnél a legteljesebb és előrelátóbb gondosságot tapasztalhattuk. Így a betonozást sehol, a legkisebb darabon sem hagyják félbe másképp, mint lépcsősen, miáltal minden később készült rétegeknek az előbbin való vízszintes csuszása lehetetlenné válik. A caisson alapfenék egy méteres fogazással láttatott el a Duna medre felé, úgy hogy ha az alap esetleg meg akarna mozdulni, illetve

előrecsuszni, az egész falazat felemelkedne. A vasbeton bordák pedig rendkívül bő és erős vasalást kaptak úgy hossz, mint keresztirányban: a rudvasak átlagos vastagsága 35—44 mm.

Ugyanezt az óvatosságot láttuk a szélrácsokat bekötésére, valamint a csuklós saruk elhelyezésére szolgáló vasbeton falazatnál, ahol egy m³ betonban 450 kg. cement (Mák. védjegyű) és 280 kg. vas van. A csuklós saruk alatt, melyeknek méretéről fogalmat ad sulyuk, (14 tonna!), az előbb említett vasbeton lapra egy-egy darabból álló 5 m³-es pilseni gránitkönyer elhelyezést, amelyek a Máv. gépgyár által rendelkezésre bocsájtott darukkal lesznek felemelve és a pillérbe felülről beresztve. Éppen ezen okból a pillérek felső boltfedését ki kellett bontani és a kövek elhelyezése után vasgerendák közti boltozattal fogják lefedni.

A láncok lehorgonyozása a régi helyen, a jegyszedő bódék alatti kamrában történik, minthogy azonban a lánc tagok erősebbek, a pillértől a lehorgonyzó kamráig futó csatornát ki kellett bővíteni. Ezért a levezetőlépcsőket lefaragták és fedémboltozattal képező lépcsős faragott köveket is boltozatszerűleg levésték, miáltal igen érdekes áthatási felület állott elő.

Új felfalazás nem vált szükségessé, mert a régi boltozat elég erősnek bizonyult.

A bejárás közben alkalmunk volt elismerő pillantásokat vetni a Máv. gépgyár által készített igazán mintaszerű és szép megoldású állványzatra.

Egyáltalán tanulságos az egész munkatelepnek áttekinthető, tiszta és szakszerű elrendezése, melynek szép befejezője a budai oldalon elhelyezett gépház és munkásbarakk.

A gépi szivattyukat és betonkeverő gépeket egy 16 HP Máv. nyersolajmotor által táplált dinamogép hajtja. A pneumatikus berendezéshez egy Jack Pibeauf rendszerű gőzgép által hajtott 3 drb. 2½ Athm. légszivattyú szolgál (kettő munkában, egy tartalék), a magasnyomást pedig egy másik, kisebb gőzgéppel hajtott 4 Athm. Sugersoll gép szolgáltatja. A gépek egyenként normálisan percenként 13 m³ sűrített levegőt szállítanak jelenleg a budai oldalról, az állványokra felfüggesztett szövekerát a pesti oldalra. A max. veszteség cca ½ Athm.

Az egész tanulmányi kirándulás a magyar műszaki munka európai színvonalát és nagyszerű fejlődőképességét hirdeti.